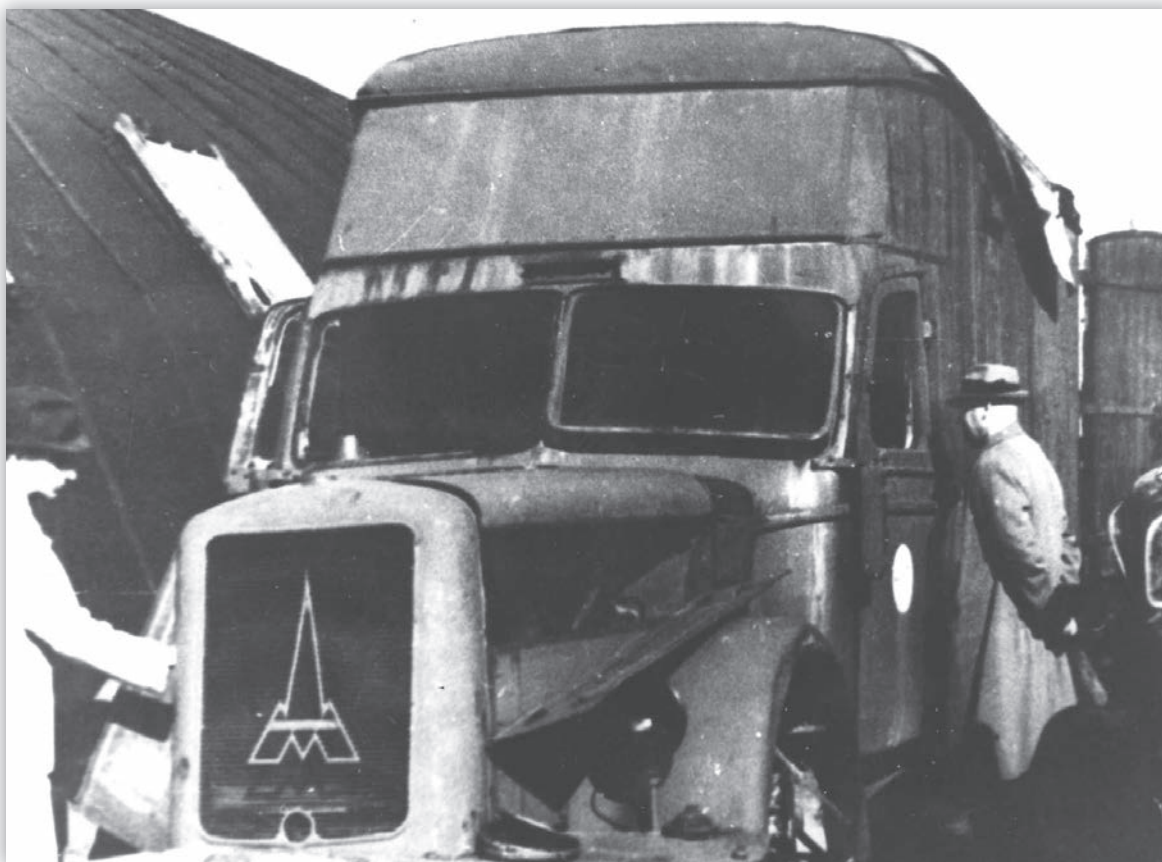

CHEŁMNO/KULMHOF

1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951

W grudniu 1941 r., gdy epidemia duru brzuszego wybuchła w „cygańskim” obozie w getcie Litzmannstadt (obecnie polskie miasto o nazwie Łódź), 4 600 Romów zostało zabitych w ciężarówkach – mobilnych komorach gazowych, które transportowały ich do obozu Chełmno/Kulmhof. 10 tygodni od momentu przybycia do Łodzi, wszystkich 5007 austriackich Romów i Sinti było martwych. 4 400 spośród nich jest pochowanych w nieoznakowanych grobach w lasach wokół Chełmna, razem ze 150 000 Żydów i tysiącami sowieckich więźniów wojennych.

Czy wiesz, że

... gdy zaniepokojeni krewni i przyjaciele deportowanych w marcu 1942 roku chcieli się dowiedzieć czegoś o ich losie i składali prośby o pozwolenie na odwiedzenie ich w Polsce, władze policyjne odpowiadały, że prawo do odwiedzin nie ma zastosowania do ludzi „przesiedlonych” do Łodzi.

... ciężarówki-komory gazowe” były po raz pierwszy użyte do mordowania pacjentów w szpitalach dla umysłowo chorych?

Zadanie do wykonania

Jakie były warunki życia ludzi w gettach? Jakie były konsekwencje takich warunków życiowych?

Fotografia

Ciężarówka Magirus-Deutz: ciężarówka – komora gazowa tego samego typu, który był używany w 1941 i 1942 r. do mordowania austriackich Romów w drodze z obozu „cygańskiego” Litzmannstadt do obozu śmierci Chełmno/Kulmhof. Archiwum Yad Vashem, nr dok. 1264/2, Jerozolima, Izrael.